

pout manželských zbavili tím, že druhého manžela svým chováním prostě přinutí k rozvodu, aby si pak pomocí tohoto, jimi zaviněného rozvodu, sami mohli vymoci rozluky, pak mám instituci manželství za velmi ohroženu. Důvody, pro které nevinný manžel se rozluce vzpírá, mohou býti právě velmi vážné; může to býti ohled na děti, obava před pozbytím nároku na pensi, investice majetkové a p.

Obav, jež má S v o b o d a, vysvětluje ratio legis, nesdílím. Příklad, jež uvádí, nepřesvědčuje o tom, že by § 17. byl jediným východiskem. Neboť byla-li věc tak, jak je líčeno, mohla manželka domáhati se sama žalobou rozluky anebo alespoň rozvodu dříve ještě, než sama dala k rozvodu podnět. Ostatně chtěl-li na ní manžel věci, »které ji plnily hrůzou a hnusem«, nepřekáží jí ničeho ani nyní v tom, aby vystoupila žalobou o rozluky (§ 13 h); přijde tu na to, aby se zjistilo v tomto sporu, kdo je rozvratem »převážně vinen«.

Zdá se, jakoby S v o b o d a vycházel z toho, že postup podle §u 17. zák. rozl. je jediným východiskem. Ale tomu tak není. V §u 17. jde jen o východisko v ý j i m e č n é. Pravidlem je a má zůstatí žaloba podle § 13. zák. rozl. a možnost této žaloby není odňata ani tomu manželů, jenž se marně domáhal rozluky v řízení nesporném, může-li pro tuto žalobu uvést zákonem uznaný důvod rozluky.

Ale je podle práva u nás dosud platného nemožné, aby to, čeho by nemohl manžel dosíci žalobou, mohl dosíci mnohem snáze pouhou žádostí o vyslovení rozluky v řízení nesporném.

P R A K T I C K É P Ř Í P A D Y.

Přídavky poskytované zaměstnavatelem pro děti zaměstnancovy má určení, aby se dostal dětem, ne aby si ho podržel otec sám a mohou se ho tyto domáhati na otci po případě pořadem práva.

Dítě žalovaného, jehož manželka umřela r. 1906, bylo ve výchově u babičky, která zprvu nežádala od otce nic na jeho výživu a výchovu. Později slíbil otec vydati drahotní přídavky,

které bral jako železniční zřízenec na dítě. Toto domáhá se na něm zaplacení částky 3.000 Kč, kterou obdržel z tohoto důvodu od dráhy.

Prvý soud žalobě vyhověl, poněvadž žalovaný, který přídavky drahotní obdržel pro dítě, jest povinen je dítěti, pro které byly určeny.

Soud odvolací změnil tento rozsudek a zamítl žalobu, poněvadž z nařízení o výplatě přídávku na děti státním zaměstnancům následkem drahotních poměrů, vyvolaných válkou (č. 2/1916, č. 9, 275, 472, 241, 248, 449/1917, č. 146, 210, 33 z r. 1918) a zvláště ze zákona č. 394 z r. 1922 a ze zákonů v něm uvedených a vydaných od r. 1918 plyne, že přídavek na dítě nepřísluší dítěti, nýbrž poskytuje se otci jako zvýšení jeho požitků, aby mu byla umožněna povinnost k výživě dítěte. Vychází to zejména z ustanovení § 6 odst. 5. a 6. zák. č. 394 z r. 1922, kde se ustanovuje, že se má platiti za určitých okolností přídavek na děti jen v té výši, kterou státní zaměstnanec platí na své dítě třetím osobám; dále to plyne i z toho, že § 3 zákona č. 314 z r. 1920 ustanovuje, že přídavky na děti podléhají exekuci úplně jen potud, pokud se vede exekuce pro toto dítě za účelem vymáhání výživného proti zaměstnanci.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu z těchto důvodů:

Již před válkou, pokud se týče před tím, než byly zřízencům poskytovány drahotní přídavky, byl otec povinen vyživovati své děti, ač platy zřízenců nebyly odstupňovány podle rodinných poměrů, nýbrž stejně veliké, ať zřízenec měl zákonnou povinnost jiné osoby vyživovati čili nic. Válkou nastala změna potud, že se uznalo, že normální platy nestačí ani pro zaměstnance samé, tím méně pro rodinu, přiznány tedy přídavky, a to odstupňované podle rodinných poměrů. Zaměstnavatel věděl, že zřízenec musí své děti vyživovati již z platu normálního, ale shledáváje, že částky, které takto může dětem poskytovat, nestačí k jejich výživě, vyměřil mu též přídavek pro ně. Tento přídavek měl tedy přímo určení, by se dostal dětem, ne, by si ho podržel otec sám, vždyť by mu nebyl býval dán, kdyby neměl dětí, a to aby se jim dostal vedle výživného, které jim byl otec povinen dávat již ze svého základního platu: je to tedy přídavek ve prospěch osoby třetí. Zaměstnavatel nevyhražoval si ovšem právo přidržovati zřízence, aby dával přídavek dětem (§ 881 obč. z.), nýbrž ponechal jim, aby se ho na otci domáhaly po případě pořadem práva (Sb. n. s. č. 917, 927),

Rozhodnutí nejvyššího soudu v Brně z 5.
května 1924 č. j. Rv I 346/26. J. K.

Nájemník nemůže se dovolávat předčasného zrušení smlouvy nájemní podle § 1117 obč. zák. pro zamoření bytu hmyzem nebo myšmi, když se mu nepodařilo dokázat, že se místnosti najaté dostaly do stavu jím líčeného bez jeho vlastní viny.

Žalobou podanou u okr. s. v K. domáhal se žalobce uznání, že smlouva nájemní mezi ním a majitelem domu se předčasně zrušuje z důvodu, že místnosti najaté od majitele domu jsou nezpůsobilými k provozování živnosti lahůdkářské, pro niž byly najaty, protože prý jsou zamořeny záplavou myší, švábů a rusů. Žaloba jeho byla zamítnuta všemi instancemi z těchto důvodů: »

»Pronajímatel je sice podle § 1098 obč. zák. povinen poskytovat nájemci smlouveného užívání nájemného předmětu, kterážto povinnost zahrnuje v sobě podle § 1096 obč. zák. další jeho povinnost, aby odevzdal nájemci nájemní předmět v užitelném stavu a v tomto stavu jej udržoval.

Ale z toho předpisu nemůže dovolatel v této rozepři pro sebe ničeho vytěžiti, když bylo zjištěno, že místnosti nebyly mu odevzdány ve stavu neužitelném, že zejména nebyly zamořeny množstvím myší, které se tam objevovaly jenom ojedíněle, a množstvím hmyzu švábů a rusů. Z povinností pronajímatelových svrchu uvedených nedá se odvoditi povinnost majitele domu, aby nájemníku chytal myši, šváby a rusy, nýbrž musí takové věci obstarati nájemník sám, neboť to dlužno považovati za součást čistoty a úklidu, zvláště když povaha živnosti vyžaduje takové čistoty, a když nezachování nezbytné čistoty způsobuje rozmnožení nepříjemné havěti. Proto odvolací soud poukázal právem, že dovolatel nezapočal s užíváním pastí na myši včas a hned, když se počaly objevovati stopy po myších, ale také správně odvodil ze svých zjištění, že se dovolatel nemůže odvolávat na předpis § 1117 obč. zák., když se mu nepodařilo dokázat, že se místnosti, o které běží, dostaly se do stavu jím líčeného bez jeho vlastní viny.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze 7. ledna
1926 č. j. Rv I 1981/25. Dr. Harsa.
